

šolo, 5 delarniških mojstrov, in jednega mizarskega delavca v pomoč mizarskemu mojstru. Mej profesorji so arhitekti, stavbeni in strojevni inženjerji, akademični slikarji in kiparji i. t. d.

Šola ima to prednost, da poduk ni le teoretičen, temveč tudi praktičen v delarnicah, ki so združene s šolo. Tukaj so delarnice za raznovrstni lesni, kovinski in keramični obrt.

Ne uče se le strokovni predmeti v ožjem pomenu, temveč tudi drugi predmeti, ki so potrebni obrtniki. Tako se uči obrtno spisje, obrtno računstvo in knjigovodstvo. Seveda se posebna pozornost obrača risanju, ki je neobhodno potrebno vsakemu naprednemu obrtniku.

Koncem šolskega leta je strokovna šola za umetno vezenje bila priredila razstavo, kateri so se kaj povoljno izrazili razni listi.

Novo šolsko leto na strokovnih šolah s celo letnimi tečaji se začne dne 16. septembra. Vpisovanja se bodo pa vršila dne 13., 14. in 15. septembra. Zimski tečaji za stavbarje, tesarje in kamnoseke, se pa začno dné 3. novembra, vpisovalo se bode pa dné 29. in 31. oktobra, ter dné 2. novembra.¹

Končujoč te črtice o obrtni šoli v Gradci izjavljamo svojo željo, da bi več Slovencev še pohajalo to šolo, da se bode potem boljši okus in večja obrtna spretnost razširila tudi mej nami, da bomo mogli tekmovali s tujimi izdelki in svoje izdelke izvažati na tuje. Slovenec je nadarjen za razno obrt, ali pomanjkuje mu šole. Da so nas prehiteli drugi narodi, temu je največ to krivo, da se pri nas ni tako skrbelo za poduk, kakor drugod. Seveda še bolj pa želimo, da se naša domača obrtna šola kmalu tako razširi, da našim sinovom ne bode treba hoditi učit se v Gradec, temveč se bodo lahko izobrazili doma v svojem jeziku. Posebno bi bila potrebna stavbena šola, da bi dobili domače dobre stavbarje, zidarje, tesarje, stavbene mizarje in kamnoseke, da bi potem pri nas večjih zgradb ne postavljali večidel tujci, kakor se žal godi večidel dosedaj. Skrajni čas, da se Slovenci tudi v tem oziru postavimo na lastne noge.

Obrtnijske raznoterosti.

Kako se povekša svetloba svetilnice, ne da bi se več olja potratilo? To dosežeš, če stenj namočiš v jesihi in ga potem skrbno posušiš in še le na to rabiš.

Ohranjenje lesa. Jako neugodne vspehe dosežemo, če les namažemo s premogovim katranom. Katran ne gre v les in ovira sušenje lesa, ki zatorej še rajši trohni. Dosedaj se je jedini carbolineum avenarius za ohranjenje lesa dobro obnesel, ker gre v les in prežene vlažnost.

Kredit za male obrtnike. Na Dunaji osnujejo v kratkem velik kreditni zavod za male obrtnike. Garancijski zaklad je že skoro popolnoma zbran. Dosedaj se je podpisalo nad sto tisoč goldinarjev. Če tudi se ta zavod še le snuje, vendar se že kaže njegov dobri upliv. Videč, da si bodo malo obrtniki lahko kmalu sami pomagali, privatni upniki več tako ne pritiskajo malih obrtnikov, kakor so jih dosedaj. Če se bode ta zavod dobro obnesel, je pričakovati, da se tudi

drugod osnujejo taki zavodi, ki bodo preskrbovali malim obrtnikom potrebni kapital. To bode velika dobrota za male obrtnike. Dosedaj si marsikateri le zaradi tega pomagati ni mogel, ker ni mogel dobiti denarja.

Kmetijstvo.

Kompost

je gnoj, katerega napravljamo iz raznih gospodarskih odpadkov, živalskih, rastlinskih in rudninskih. Kompost, je jako važen za vsako gospodarstvo, ker ima v sebi najboljše redilne snovi za rastlinstvo, kakor dušec, fosforjevo kislino, kali i. t. d. in to v takem stanju, da je rastline lahko posrkajo. Seveda je vrednost komposta jako različna in se ravna po tem, iz kacij odpadkov se naredi.

Največje vrednosti za pripravo komposta so živalski odpadki, kakor, kosti, kri, dlaka, usnjeni odpadki, odpadki strojarij, perutninski gnoj, hrošci, gosenice, polži, odpadki limskih tovarn i. t. d. Od rastlinskih odpadkov se porabijo za kompost, raznovrsten plevel, kolikor je mogoče svež, da se ložje razkroji, krompirjevina, listje, odpadki od prediva, žaganje, spridene preše, odpadki v kletih, v katerih so bili spravljani krompir, repa, korenje i. t. d. Da pa plevelno seme zgubi kaljivost, se mora poprej politi z vrelo vodo, predno se tak plevel dene v kompostni kup. Od rudninskih snovij je za kompost cestno blato in blato iz cestnih jarkov, od rek in iz bazarjev, pepel, saje i. t. d. Premogov pepel.

Za kompost porabi se vse, kar ima v sebi kako gnojino vrednost, kakor smeti, kuhinski ostanki, kolikor se ne pokrmijo, pomije, razno umazana voda.

Pri pripravljanji komposta prideni apna, da s tem pospešiš razkrajanje. Razkrajanje pospešuje tudi gnojnica. Stvari, ki se porabijo za kompost se v kakem senčnem kraju nalože na kup in s prstjo pokrijejo, da plini ne uhajajo. Da kup ostane vedno svež, mora se z gnojnico ali z vodo polivati. Včasih je treba kupe preriti, da se vse bolj enakomerno zgnoji. Če je mnogo za kompost porabljenih tvarin, napravi naj se rajši ves kupov nego jeden sam prevelik.

Kompost je hiter gnoj, zato ž njim gnojimo dragocenejšim rastlinam. Posebno je dober za travnike. Pa tudi na polji se da dobro porabiti. O kompostu se je sicer že mnogo pisalo, ali nam se je vendar zdelo potrebno še opozoriti kmetovalce, ker večkrat vidimo, kako je razmetano okrog kmetskih domov razna stelja, ki bi se na ta način dala dobro porabiti za gnoj.

Kmetijske raznoterosti.

Iz Dobrove nam piše prijatelj: Letina se tukaj letos do sedaj še dosti dobro sponaša. Sena se je nakosilo veliko več mimo lani; dasiravno je deževje vedno vmes dregalo, se je spravljalo seno skoraj slednji dan sproti, kar bilo je nakošenega. Žita se je prav veliko našlo. Ječmen se je srednje